

Verfahren nach der neuen Civilprocessordnung, in Beispielen dargestellt. Dr. Otto Urban. — Böm. Leipa. — Joh Künstner.

Systematische Übersicht über die wichtigsten Bestimmungen der neuen Civilprozessgesetze. Dr. Gust. Zistler. — Na Dunaji. 1897. — M. Perles.

Die Vorschriften über Rechtsangelegenheiten ausser Streitsachen. Notariatsordnung. Verfahren ausser Streitsachen. Depositenwesen und gemeinschaftliche Weisenkasse. Dr. Jos. v. Friedländer. III. zv. Manzove zbirke. 12. nat.

Compendien des österreichischen Rechtes. Das Concursrecht. Dr. Rud. Pollak. — Berlin. 1896. — Carl Heymann.

Gesetze zur Abwehr und Tilgung ansteckender Thierkrankheiten. Manz'sche Gesetzausgabe. XX zv. — Na Dunaji. 1896.

Handbuch des österr. Administrationsverfahrens. Dr. Fried. Tezner. — Na Dunaji. 1896. — Manz. — Cena 3 gld. 60 kr.

Das Realgewerbe. Dr. Christ. Hofer. — Na Dunaji. 1896. — Manz. — Cena 60 kr.

Pisatelj razpravlja jako težko stvarino o realnih obrtih prav spretno. On razdeljuje realne obrti v 3 vrste in sicer radicirane obrti, dominikalne obrti, točilne pravice in prodatne obrti ter razlaga svojstva in razlike vseh teh vrst in navaja zakonita določila, katera pridejo v poštev. Čeravno nimajo za nas realne obrti posebne praktične vrednosti, sme vendar vsakdo, kdor se hoče pečati s to stvarino, seči po tej knjigi, v kateri najde vse, kar se tiče te pravne institucije.

Das österreichische Concursrecht. Dr. K. Schwarz. II. B. Formelles Concursrecht. — Dunaj. 1896. — Manz.

Die Ergebnisse der Civilrechtspflege in den im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern im Jahre 1893. I. Heft der „Statistik der Rechtspflege“ B. XLV. der „österreichischen Statistik“. Bearbeitet von dem Bureau der k. k. statistischen Centralcommission unter Mitwirkung des k. k. Justiz-Ministeriums. — Wien. 1896. — Cena 2 gld. 20 kr.

Das Verfahren nach der Civilprocessordnung vom 1. August 1895, an Rechtsfällen dargestellt. Dr. Georg Neumann. — Na Dunaji. 1896. — Manz.

Civilrechtliche Fragen. Kritische Sammlung des Materials für deren Lösung, über Veranlassung des Präsidiums des k. k. österreichischen Oberlandesgerichtes herausgegeben. Dr. Rob. v. Neuman Ettenreich. I. zv. — Na Dunaji. — 1896.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1896.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) Društvo „Narodna čitalnica v Ljubljani“ vzelo je od „Narodnega doma“ vse prvo nadstropje v najem in oddaja raznim društvom v podnajem sobe. Tudi naše društvo vzelo je od čitalnice v podnajem prostore in sicer so to dve sobi tik čí-

talniške kavarne. Jedna, večja, soba namenjena je za društveno knjižnico, druga, manjša, služila bode kot bralna soba. Sobi so jako svitli in je zvečer na razpolago tudi električna razsvetljava. V svoji seji dne 2. t. m. posvetoval se je odbor o najemu ravnokar omenjenih sob za društvene namene ter sklenil, da se stroški pokrijejo, ker društvena blagajnica tega nikakor ne zmore, iz prostovoljnih doneskov ljubljanskih članov. Odbor sklenil je tudi, da se omisli društvo potrebno lastno pohištvo, in je potrebno ukrenil. Dalje storil je odbor sklep, da se društvena knjižnica popolni in da se najprej nakupijo vsa dela, katerim je predmet novo civilnopravno postopanje, da bode obiskovalcem društvenih prostorov na razpolago tudi primerna knjižnica. Vsi ti stroški pokrili se bodo iz preje omenjenih prostovoljnih doneskov. — Društvenikom na razpolago bodo sedaj komfortno opravljeni, lepi društveni prostori, kateri imajo še posebno to ugodnost, da so v neposredni zvezi s kavarno. V lastnih prostorih imeli bodo člani tudi dobro opravljeno knjižnico. Odbor upa torej, da bodo člani društvene prostore prav pridno obiskovali. Stroški, kateri so z vsem tem združeni, so jako veliki in torej ni prehvaliti onih ljubljanskih društvenikov, kateri so se zavezali s prostovoljnimi mesečnimi doneski pokrivati te stroške. Želeti je pa pač, da bi tudi ostali ljubljanski člani, kateri doslej še niso podpisali nobenega mesečnega prispevka, javili društvu blagajniku ali kateremu odborniku sploh, da so pripravljeni prispevati k tem stroškom. Med onimi, kateri so se zavezali prispevati je namreč več sodnih praktikantov in avskultantov, kateri ne bivajo stalno v Ljubljani in kateri bodo, čim se premestijo iz Ljubljane, tudi nehali s svojimi doneski. Treba torej za te nadomestka, ker sicer odbor nikakor ne bode mogel zmagovati stroškov. Sploh imajo pa itak vsi društveniki, v prvi vrsti seveda ljubljanski, korist, ako se bi ti dohodki povišali. Iz preostankov teh dohodkov popolnjevala se bode namreč knjižnica, čim bogatejša je knjižnica, tim večjo ugodnost nudila bode članom. Lastni prostori in društvena knjižnica koristili bodejo sicer res v prvi vrsti ljubljanskim članom. Imeli bodo pa od tega tudi unanji člani koristi. V društvenih prostorih našli bodo unanji člani pri svojih posetih v Ljubljani vedno svoje tovariše in se bodo lahko tam ž njimi shajali in razgovarjali. Iz društvene knjižnice izposojevale se bodo tudi unanjim članom knjige. Odbor pričakuje torej, da bodo tudi unanji člani oglasili se k prostovoljnim doneskom v pokritje navedenih stroškov in naj č. g. unanji člani bodisi mesečne, bodisi letne ali jedenkratne doneske pošiljajo društvu blagajniku ter naj pristavijo pošiljatvi njen namen.

— (Osobne vesti.) Imenovani so: dvorni svetnik pri policijskem ravnateljstvu na Dunaji Fr. vit. Kozaryn-Okulicz dvornim svetnikom extra statum pri deželni vladi v Celovcu; deželnosodni svetnik Karol vit. Defacis višjim državnim pravdnikom v Trstu; okrajni sodnik v Kočevji J. Hauffen zborničnim tajnikom pri deželnem sodišču v Ljubljani; pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani Milan Dolenc avskultantom za Kranjsko; pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju Jos. Galle

avskultantom na Koroškem. — Notarjem v Rožeku imenovan je notarski kandidat v Celovcu Ivan Rabitsch; premešteni so: notar dr. Franc Bertold iz Rožeka v Celovec; notar Stanko Pirnat iz Zatičine v Mokronog; notar dr. Rupert Bežek iz Žužemberka v Zatičino; notar J. Bežan iz Senožeč v Žužemberk. — Umrli je v Trstu policijski ravnatelj dvorni svetnik Jos. Tschernko; v Kranju umrl je upokojeni sodnik Gregor Kržič.

— (Uradne ure pri deželnih, okrožnih, okrajnih in za mesto delegovanih sodiščih.) Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Gradcu odredilo je, da so uradne ure konceptnih uradnikov pri deželnih, okrožnih, okrajnih in za mesto delegovanih sodiščih od 9. ure dopoldne do 2. ure popoldne za stranke; za nujne zadeve je od 4.—6. ure popoldne v vsakem oddelku po jeden uradnik na razpolago.

— (Odvetniški shod na Dunaji.) Kakor smo poročali že v zadnji številki, zborovali so avstrijski odvetniki v dneh 19., 20. in 21. okt. na Dunaji. Shoda vdeležilo se je 437 odvetnikov. Pri otvoritvenem zborovanju dne 19. oktobra pozdravil je shod sekijski načelnik vit. pl. Krall imenom pravosodnega ministra, podžupan dr. Neumayer pa imenom dunajskega mesta. Predsednikom shoda izvolil se je dunajski odvetnik dr. Karol vit. Feistmantel. Shod posvetoval se je v dveh oddelkih, katerih jeden se je bavil s pravnimi, drugi pa s stanovskimi prašanji. V svojih sklepih izrazil je oddelek za pravna prašanja, da se principijelno strinja s tem, da se nahajajo v novih civilnopravnih zakonih določbe, katere odvetnike in sodnike zbližujejo, izrazil zahtevo, da se odvetniški izpiti na novo uredi, naj bodo civilni in kazenski senati gledé kvalitete sodniških uradnikov jednaki, naj bodo tudi preiskovalni sodniki samo sodniki v zmislu državnih osnovnih zakonov, da mora biti zapisnikar pri glavni razpravi sodniški uradnik in da naj bi pri neprostovoljnih vpokojitvah, katere bi se zgodile povodom nove organizacije, vpokojeni uradnik obdržal vso zistemizovano plačo. Shod izrekel je tudi svoje obžalovanje, ker je permanentna komisija sprejela defenitivne sklepe o načrtu zakona gledé sodne organizacije par dni pred odvetniškim shodom, da le temu ni bilo mogoče uspešnih predlogov staviti. Shod baval se je tudi z listinami, katere so pogojno proste pristojbin, ter izrekel, da ne odgovarja načelom pravne države, ako se mora od le-teh listin plačevati pristojbino, kader se obrne žaljenec na pomoč sodnikovo. Shod izrekel je zahtevo, naj se predpreiskava premeni v tem zmislu, da tudi za njo velja princip javnosti za stranke in naj ima zagovornik pravico, prisostvovati pri zaslišavanji prič in izvedencev in drugih sprejemanih dokazov, vpogledati že med uvodnim postopanjem v spise, govoriti z obdolžencem, ne da bi bila navzoča druga oseba, in naj sme zastopati pred posvetovalno zbornico obdolženca, kader se gre za njegovo pritožbo proti uvedbi predpreiskave in vkrenitvi preiskovalnega zapora, gledé katerega je nasvetoval shod več jako važnih izprememb obdolžencem na korist. Shod izrekel se je tudi za to, naj se reformuje zapuščinska razprava. Oddelek za stanovska prašanja posvetoval se je

posebno z odvetniškim tarifom z ozirom na novi postopek ter izrekel, naj velja za odvetnike princip prostega dogovora radi plačila, za nasprotno stranko veljaven bodi pa tarif, kateri naj se uveljavi ob enem z novim postopkom. Sedanji tarif obdrži naj za kurencije svojo veljavo, odpravijo naj se pa maksimalne postavke. Shod izvolil je šestorico, katera ima nalog izdelati tekom dveh mesecev novi tarif, kateri se naj predloži komisiji, sestoječi iz zastopnikov vseh zbornic, katera komisija naj se snide tekom treh mesecev. Shod izrekel je tudi, da je neobhodno potrebno, naj se kaznujejo oni odvetniki, kateri računajo za svoja opravila manj, kakor predpisuje tarif, disciplinarno. Predlog, naj bi odvetniški kandidati imeli pravico zastopstva v postopanju radi prestopkov, se je odklonil. Konečno zahteval je shod, naj naroči pravosodna uprava vsem sodiščem, da odklanjajo vsako nepoklicano zastopstvo, izrekel, da tudi novi zakon ne dovoljuje c. kr. notarjem zastopati stranke v pravadah in zahteval, da se v novi kazenski zakon sprejme določba gledé zakotnega pisarstva. Slednjič izrekel je shod še nado, da bodo sodišča sejno policijo napram odvetnikom in odvetniškim kandidatóm omejila na najnujnejše odredbe, med tem ko bode razsojeval disciplinarni svet o tem, je li dotičnik disciplinarno kaj zakrivil. Dne 19. oktobra sešli so se zborovalci pri banketu, katerega so se vdeležili tudi zastopniki vseh najvišjih justičnih oblastev. Dne 20. okt. povabljeni so bili vdeležniki pri pravosodnem ministru ekselenci grofu Gleispachu, kateri je ta dan povabil v goste tudi najvišje uradnike vseh justičnih oblastev na Dunaju. Izmed slovenskih odvetnikov vdeležila sta se shoda gg. dr. D. Majaron in dr. Fr. Stor iz Ljubljane. Zahtevala sta pri volitvi v stalno šestnajstorico, da bi se izvolil v to tudi zastopnik slovenskih in hrvatskih odvetnikov, kateri zahtevi se pa ni ugodilo.

— (Pomnožitev osobja pri finančnih prokuraturah.) L. 1897 pomnožilo se bode prav izdatno osobje pri finančnih prokuraturah in sicer se bode povišalo število dvornih svetnikov za 1, višjih finančnih svetnikov za 10, finančnih svetnikov za 17, tajnikov za 9, pristavov za 7, nasprotno se pa opusti 13 mest koncipistnih. Adjutov pomnoži se od 58 na 65 in sicer znašal bode adjutum brez izjeme 600 gld. S to pomnožitvijo, katera znaša več kakor 22 odstotkov, odpomore se dosedanjim neugodnim razmeram gledé napredovanja in se ob enem osobju pri finančni prokuraturi da ekvivalent za ugodne razmere, katere nastanejo pri sodiščih vsled novih civilnopravnih zakonov.

— (Izvršitev civilnopravnega reda.) Da se novi civilnopravni red izvede, postavljeno je v ekstraordinarij zadnjega državnega proračuna znesek 1,150.000 gld. Od tega zneska preliminovana je svota 600.000 gld. za pokritje kvote stalnih dohodkov uradnikov in služabnikov vsled pomnožitve osobja, svota 300.000 gld. v pokritje vadnih kurzov za sodne uradnike in svota 250.000 gld. za adapcije in potrebne najeme sodnih lokalitet. Za ustanovitev novih sodišč in za izpremembe v osobju postavljena je svota 60.000 gld. Poleg tega je redna potrebščina justične uprave v kronovinah zvišala se za 700.000 gld. Pri sodnih dvorih višjih deželnih

sodišč na Dunaji, v Gradcu, Pragi, Brnu, Lvovu in Krakovem pomnožila se bodo mesta zborničnih tajnikov za 125 in opustilo jednako število mest sodnih pristavov. Novih mest sodnikov ustanovilo se bude 1290, med njimi 447 mest sodnih pristavov; 187 sodnikov povišalo se bude v 7. razred, 352 pristavov pri sodnih dvorih in 179 pristavov pa v 8. činovni razred.

— (Sejna policija po načrtu našega starega sodnega reda.) Načrt starega našega sodnega reda imel je 438 paragrafov in sicer obravnaval je ta paragraf to, kar sedaj imenujemo sodno policijo. Le-ta paragraf glasil se je pa po izvirnem tekstu takole: „Es wird der Bescheidenheit des Richters überlassen (§ 168), *a*) wenn sich die Advocaten in bereits resolvirten Sachen mündlicher Behelligungen oder Absprünge gebrauchen (§ 422), *b*) wenn der Beklagte die deutlich vernommene Klage (§ 22) nicht ohne Einmischung eines Vernunftschlusses (§ 12) oder Anzüglichkeiten (§ 13) beantwortet, *c*) wenn bei der captio pignorum (§ 341) einer res mobilis in specie (§ 305) ein vitium visibile (§ 124) ausgestellt wird, *d*) wenn der Beklagte die ihm zugekommene Klage mit Verweisung des bereits im Mittel liegenden Urtheiles zurücklegt und Kläger sein Unrecht nicht selbst erkannte und von der Klage abstünde. (Hofdecret vom 15. Jänner 1787, Nr 621 *lit. a*) J. G. B.), *e*) wenn derjenige, welchem diesfalls ewiges Still-schweigen aufgelegt wurde (§ 66), durch einen zur Vertretung begwalteten Gerhaben (§ 108) Additional-Weisartikel (§ 149) oder Zeugen vorschützt (§ 150); *f*) wenn derjenige, welcher der Obrigkeit des Ortes, wo er sich befindet (§ 225) mit Blutfreundschaft verwandt ist (§ 152), die rückständigen Währungen (§ 338) für die sequistrierte Gerechtsame (§ 296) nicht erlegt, es sei denn, dass er wegen seines Leibes oder Gemuthsbeschaffenheit die unbezweifelte Wahrheit nicht könne erfahren haben (§ 140), *g*) wenn der Gegentheil, nachdem der Spruch in die Rechtskräfte erwachsen (§ 183) und mit hartem Siegelwachse festgemacht ist (§ 115), das Wiederspiel dessen, was er zu beschwören gehabt hatte (§ 210), behauptet, *h*) wenn ein Theil bei der mündlichen Nothdurftshandlung (§ 21) in den deutschen Erblanden (§ 35) nicht standhafte Befehle heibrächte (§ 48), *i*) wenn ein Theil die übrigen Nothdurften (Hofdecret vom 7. Mai 1795 Nr. 226 J. G. B.) ohne jene Zierlichkeiten, welche allenfalls durch besondere Gesetze für eine oder für die andere erfordert werden (§ 114), abgibt — einen solchen Frevler und Verächter der richterlichen Gewalt zur erspiegelnden Geld — oder Leibesstrafe (§ 310, 345), wohlverstanden, jedoch (§ 237) ohne Gestattung eines Umtriebes (§ 54) und ohne Gemuthshinterhaltung oder zweideutigen Versand (§ 161) zu ziehen.“

— (Zemljiškoknjižna statistika.) L. 1893. bilo je 9505 zemljišč izvršilno prodanih za 22,014.576 gld. Novih dolgov vknjižilo se je v tem letu 289,831.439 gld., izbrisalo pa za 208,799.209 gld. Vknjiženih ostalo je vsega skupaj 3.931.313.529 gld. dolgov.

